

KIRKKOPALVELUT

Kristillisten järjestöjen varainhankinta

Arpajaiset ja arpajaislaki 8.6.2020

11.6.2020

Tervetuloa!

- Pidä oma mikrofoni äänettömänä
- Kirjoita kysymyksiä chatiin
- Kerro chatissa mahdollisista häiriöistä
- Lopuksi keräämme webinaari-ideoita
- Vapaa keskustelu”kahvila” asiaosuuden jälkeen

KIRKKOPALVELUT

Tiedot perustuvat Arpajaishallintoviranomaisen vastauksiin

Tiina Keltto
Ylitarkastaja

Poliisihallitus
Arpajaishallinto
PL 50
11101 Riihimäki
puhelin 0295 4818 57
www.arpajaishallinto.fi

Tiina Kelton vastauksien pohjalta keskustelua johdattelemassa varainhankinnan suunnittelija **Eija Kilgast** ja kehittämiskonsultti **Karoliina Nivari** Kirkkopalveluista.

13.45 Tilaisuuden lopussa keräämme myös ideoita seuraavien webinaarien aiheiksi.

13.55–14.00 Yhteenveto ja kiitokset!

Mikä ero on arpajaisilla, pienarpajaisilla ja arvauskilpailuilla?

Tavara-arpajaiset

- Tavara-arpajaisten toimeenpano on tarkoitettu **yleishyödyllisten yhteisöjen ja säätiöiden** varainhankintamuodoksi.
- Tavara-arpajaiset ovat toimintaa, jossa
 - arpomalla tai muulla sattumaan perustuvalla tavalla voi voittaa tavaraa tai, tavara- tai palvelulahjakortteja ja
 - niihin osallistutaan maksua vastaan.
- **Tavara-arpajaiset voidaan järjestää ainoastaan asianmukaisen luvan nojalla.**

Mistä tavara-arpajaislupa haetaan?

- Poliisilaitos voi myöntää tavara-arpajaisluvan omalle toimialueelleen.
- Poliisihallitus voi myöntää tavara-arpajaisluvan silloin, kun arpoja on tarkoitus myydä yhden poliisilaitoksen aluetta laajemmalla alueella.
- Tavara-arpajaislupaa haetaan tekemällä asiasta kirjallinen hakemus.
- Tavara-arpajaislupa on määräaikainen.
- Lupa voidaan myöntää enintään yhden vuoden ajaksi.
- Jos lupaa tavara-arpajaisten järjestämiseen haetaan yli 6 kuukauden ajaksi, tulee hakijan perustella pidemmän lupakauden tarkoituksenmukaisuus.
- https://www.arpajaishallinto.fi/tavara_arpajaiset_bingo/tavara_arpajais_luvat

Tarvitaanko arpajaislupaa arvonnin järjestämiseen kaikkien kyselyyn vastanneiden kesken?

- Jos arvontaan osallistuminen ei edellytä muuta kuin kyselyyn vastaamista, arpajaiset ovat aidosti maksuttomat, eivätkä siis kuulu arpajaislain soveltamisalaan.
- Tällöin lupaa arvonnin järjestämiseen ei tarvita.

Pienarpajaiset

- Pienarpajaiset ovat tavara-arpajaisia, joissa
 - arpojen yhteenlaskettu myyntihinta on **enintään 3000 euroa**
 - arpojen **myynti ja voittojen jako** tapahtuvat **samassa tilaisuudessa**.
 - -> Molempien edellä mainittujen ehtojen on täyttyttävä.
- Pienarpajaisissa voittojen arvonta voidaan suorittaa joko ennen tilaisuutta tai itse tilaisuudessa.
- **Pienarpajaiset voidaan järjestää ilman lupaa**, mikä on siis poikkeus arpajaisten luvanvaraisuudesta.

KIRKKOPALVELUT

Miniatyyriarpajaiset

- Ovat tavara-arpajaisia, joissa arpojen yhteenlaskettu arvo on enintään 500 euroa ja
- Arpojen myynti ja voittojen jako tapahtuu samassa tilaisuudessa. Näiden molempien ehtojen on täytyttävä.
- Työyhteisö tai vakiintunut harrastusryhmä voi toimeenpanna ilman lupaa.
- Kertyvä tuotto on käytettävä työyhteisön tai harrastusryhmän virkistys- tai harrastustoimintaan taikka yleishyödylliseen tarkoitukseen.
- Arpoja saa myydä vain järjestäjänä olevan työyhteisön tai harrastusryhmän jäsenille.
- Voittojen yhteenlaskettu arvo on oltava vähintään 35 % arpojen yhteenlasketusta myyntihinnasta ja pienimmän voiton arvon on oltava vähintään yhtä suuri kuin yhden arvan hinta.
- Arvonta tulee suorittaa luotettavalla tavalla.
- Miniatyyriarpajaisiin ei liity tilitysvelvollisuutta.

Mitä ”samassa tilaisuudessa” tarkoittaa?

- Samalla tilaisuudella tarkoitetaan
 - Tapahtumaa, johon yksi ja sama yleisö osallistuu ja on paikalla koko ajan.
 - Sama yleisö on paikalla, sekä arpojen myynnin että arvonnan suorittamisen aikana.
 - **HUOM:** Esimerkiksi pitkään jatkuvissa tilaisuuksissa, toreilla ja auloissa järjestettävissä tilaisuuksissa ei saman yleisön vaatimus täyty.
- [LISÄTIETOA PIENARPAJASISTA:](https://www.arpajaishallinto.fi/tilitysvelvollisuus/lupa_ukk/pienarpajaiset)
https://www.arpajaishallinto.fi/tilitysvelvollisuus/lupa_ukk/pienarpajaiset

Arvauskilpailut

- Arvauskilpailut
 - Ovat tavara-arpajaisia, joissa **voittamisen mahdollisuus perustuu arvauskohteesta tehtyyn arvaukseen.**
 - Voittoina voi olla tavaraa, tai tavaraan / palveluihin vaihdettavissa olevia lahja- tai ostokortteja.
 - Arvauskohteena ei voi olla urheilukilpailu tai muu kilpailu.
 - Arvauskohteena ei myöskään voi olla arvottu tulos.
 - Oikea vastaus ei myöskään saa olla kenenkään tiedossa arpojen myyntiaikana.
 - Arvauskilpailun **järjestäminen edellyttää kirjallisen ilmoituksen tekemistä lupaviranomaiselle.** (poliisilaitos)
 - Ilmoitus on tehtävä vähintään 5 päivää ennen arvauskilpailun toimeenpanon aloittamista.
- https://www.arpajaishallinto.fi/tavara_arpajaiset_bingo/arvauskilpailuilmoitukset

Voiko seurakunta järjestää itse pienarpajaisia vai pitääkö arpajaisten järjestäjänä olla aina esim. diakoniapiiri?

Jos järjestäjän tulee olla diakoniapiiri, kuinka se pitää tapahtumassa ilmoittaa/todistaa?

Kenen on lupa järjestää arpajaisia?

- Tavara-arpajaislupa voidaan myöntää yhteisölle tai säätiölle, jolla on yleishyödyllinen tarkoitus.
- **Evangelisluterilaiselle kirkolle, ortodoksiselle kirkkokunnalle ja niiden seurakunnille ei voida myöntää tavara-arpajaislupaa.**
- Sen sijaan näiden **kirkkojen seurakuntien toimintapiireille ja yleisemmin uskonnollisille yhdistyksille voidaan myöntää lupa tavara-arpajaisten toimeenpanoon.**
 - Edellä mainitut tahot, voivat järjestää myös pienarpajaiset ja arvauskilpailun.
- **Tahot, jotka eivät voi saada tavara-arpajaislupaa, eivät myöskään voi järjestää pienarpajaisia eikä arvauskilpailuja.**

Tavara-arpajaisten arpoihin merkittävät tiedot

- Tavara-arpajaisten arpaan tai sen myynnin yhteydessä maksutta annettavaan ilmoitukseen tulee merkitä Arpajaislain § 11:
- 1) luvan saaja;
- 2) luvan voimassaoloaika;
- 3) tavara-arpajaisten käytännön toimeenpanija, jos sellainen on määrätty; ja
- 4) 9 §:n tiedot sekä 9 kohdassa tarkoitettu tieto, jollei arvontaa ole suoritettu ennen arpojen myynnin aloittamista.
- Arvassa tulee olla juokseva numero tai muu tunnistetieto. Jos arvonta on toimitettu ennen arpojen myynnin aloittamista, arvassa tulee olla merkintä voitosta.
- Ohessa linkki asetukseen
<https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2001/20011345>

Mihin käyttöön arpajaistuotto tulee käyttää?

- Arpajaisten tuotto tulee aina käyttää yleishyödylliseen käyttötarkoitukseen.
- Jos arpajaiset järjestetään luvan nojalla, niin tuoton yleishyödyllinen käyttötarkoitus määrätään luvassa.

Tapaus esimerkkejä

Miten arpajaiset tulisi lain mukaan toteuttaa.

Esimerkkitapaus 1

- Seurakunta järjestää perheiden ulkoilutapahtuman seurakuntatalon puistossa lauantaina klo 10-14.
Osallistujat voivat valita milloin tapahtumaan osallistuvat ja vain muutama perhe on paikalla koko tapahtuman ajan.
Tapahtumassa voi osallistua arpajaisiin, jotka toteutetaan siten, että numeroituun listaan voi jättää oman nimen ja puhelinnumeron.
Palkinnot arvotaan tapahtuman päätteeksi klo 14 nostamalla korista numeroita.
Voittajille ilmoitetaan puhelimitse voitosta ja kerrotaan mistä ja milloin palkinto on noudettavissa.

Arpajaishallintoviranomaisen vastaus:

Toteutus vaatii tavara-arpajaisluvan vrt. pienarpajaisten määritelmä.
Huomioitava on myös se, mikä taho voi saada luvan tavara-arpajaisten toimeenpanoon.

Esimerkkitapaus 2

- Seurakunta järjestää joulubasaari-tapahtumassa suuren arpajaispöydän, jossa voi ostaa kahden euron arvoisia arpoja. Ostaja saa heti tietää onko voittanut vai ei. Palkintoina on alueen yrityksiltä saatuja lahjoituksia, kuten suklaalevyjä, kahvipaketteja ja porakone.

Arpajaishallintoviranomaisen vastaus:

Jos pienarpajaisten määritelmä (arpojen myyntihinta ja sama tilaisuus) ei täyty, tällöin vaaditaan tavara-arpajaislupa. Huomioitava on myös se, mikä taho voi saada luvan tavara-arpajaisten toimeenpanoon tai pienarpajaisten järjestämiseen.

Esimerkkitapaus 3

- Seurakunta järjestää lasten leikkipäivä -tapahtuman seurakuntasalissa lauantaina klo 10-14. Tapahtumassa järjestetään onnenpyörä, johon osallistuminen maksaa kolme euroa. Palkinnot on määritelty onnenpyörän värisektoreiden mukaan:
 - keltainen – pieni karkkirasia,
 - sininen – kahvilan 5 euron lahjakortti
 - punainen – risteilylahjakortti.
 - Värittömät sektorit eivät voita mitään.

Arpajaishallintoviranomaisen vastaus:

Koska pienarpajaisten määritelmä ei täyty, vaatii tavara-arpajaisluvan. Huomioitava myös, mikä taho voi saada luvan tavara-arpajaisten toimeenpanoon tai järjestää pienarpajaiset.

Esimerkkitapaus 4

- Seurakunta järjestää tunnin urkukonsertin, jonka pääsylipun ostamisen yhteydessä salin ovella ennen konsertin alkamista on mahdollista osallistua kahdella eurolla arpajaisiin, jossa palkintona on herkkukori.
Palkinto arvotaan heti konsertin päätyttyä.

- **Arpajaishallintoviranomaisen vastaus:**

Jos pienarpajaisten määritelmä täyttyy, voidaan järjestää pienarpajaisina. Huomioitava myös, mikä taho voi saada luvan tavara-arpajaisten toimeenpanoon tai järjestää pienarpajaiset.

Esimerkkitapaus 5

- Seurakunta järjestää lasten tapahtumassa onginnan, johon osallistuminen maksaa euron ja jokainen saa palkinnoksi karkkipussin.

- **Arpajaishallintoviranomaisen vastaus:**

Ovatko kaikki karkkipussit samanarvoisia?

Jos järjestetään arpajaiset, joissa jokaisella arvalla voittaa samanarvoisen voiton, ei voittaminen perustu sattumaan: kaikki osallistujat saavat voiton eikä kenelläkään ole mahdollisuutta muita arvokkaampaan voittoon.

Jos tällaisissa joka arpa voittaa -arpajaisissa on yksi tai useampi muita arvokkaampi voitto, perustuu voittaminen sen sijaan sattumaan ja arpajaisten järjestäminen edellyttää lupaa.

Jos siis kaikki karkkipussit ovat samanarvoisia, kysymys ei ole arpajaisista eikä näin ollen arpajaislain säännökset koske tällä tavalla toteutettua toimintoa.

Esimerkkitapaus 6

- Seurakunta järjestää kevättapahtuman yhteydessä arvauskilpailun, jossa pitää arvata kuinka monta käärekaramellia on ämpärissä.
Arvaus maksaa euron ja lähimmäs oikeaa karamellien määrää arvannut voittaa ämpärin itselleen.
Voittajalle ilmoitetaan voitosta tapahtuman jälkeen.
- **Arpajaishallintoviranomaisen vastaus:**
Huomioitava, mikä taho voi järjestää arvauskilpailun.

Viranomaiset ovat meitä varten

- Viranomaiset ohjaavat ja opastavat mielellään arpajaisten järjestämiseen liittyvissä kysymyksissä, he ovat meitä varten.
- Keksityttään tulevaan ja jos käytännöt eivät nyt ole olleet lainsäätäjän tarkoittamalla tavalla järjestettyjä, niitä voi tarkastella jatkossa uudella tavalla.

Mistä luvat haetaan

- Poliisilaitos voi myöntää tavara-arpajaisluvan omalle toimialueelleen.
- Poliisihallitus voi myöntää tavara-arpajaisluvan silloin, kun arpoja on tarkoitus myydä yhden poliisilaitoksen aluetta laajemmalla alueella.

Onko kyse lupaa edellyttävistä arpajaisista?

- Arpajaislaissa tarkoitetuissa arpajaisissa on kolme tunnusmerkkiä:
 - sattumaperusteisuus,
 - vastikkeellisuus ja
 - rahanarvoisen voiton olemassaolo.

Jos jokin näistä tunnusmerkeistä puuttuu, ei kyse ole lupaa edellyttävistä, arpajaislaissa säännellyistä arpajaisista.

https://www.arpajaishallinto.fi/tilitysvollisuus/lupa_ukk/lupaa_edellyttava

KIRKKOPALVELUT

Tilitysvelvollisuus

- Tilityksessä annetaan tietoa tavaravoittoarpajaisten raha-asioista. Tilityksessä ilmoitetaan arpajaisten tuotto, eli se rahamäärä joka arpojen myynnistä tai pelimaksuista on saatu.
- Arpajaisista annettava tilitys koskee ainoastaan kyseistä arpajaistoimintoa.
- **Lisätietoa tilitysvelvollisuudesta arpajaistyypeittäin**
https://www.arpajaishallinto.fi/tavara_arpajaiset_bingo/tilitysvolvollisuus

Lisätietoa arpajaisten järjestämisestä

- Lisätietoa arpajaisten järjestämisestä saa arpajaishallinnon internetsivuilta www.arpajaishallinto.fi
- Ja usein kysytyjä kysymyksiä osuudesta: https://www.arpajaishallinto.fi/tavara_arpajaiset_bingo/ukk
- Ylitarkastaja Tiina Keltto Poliisihallituksen arpajaishallinnosta toivoi vinkkaamaan tarvittaessa, jos usein kysytyjä kysymyksiä osiosta puuttuu jokin oleellinen kysymys .

KIRKKOPALVELUT

Webinaari sarja jatkuu syksyllä.

Mistä aiheesta kaipaisit tietoa syksyn webinaareissa?

- Kevään webinaarisarjan luennot ja luento lyhennelmät löytyvät osoitteesta:
<https://www.kirkkopalvelut.fi/jasenille/materiaalia-tapahtumista-ja-koulutuksista/>